

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2016 M. BALANDŽIO 13 D. NUTARIMO NR. 364 „DĖL UŽ
ANTRINĖS TEISINĖS PAGALBOS TEIKIMĄ, KOORDINAVIMĄ IR MEDIACIJĄ MOKAMO
UŽMOKESČIO DYDŽIŲ IR MOKĖJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“
PROJEKTO (TOLIAU - PROJEKTAS)
(TAP-21-1901; TAIS NR. 21-32897(2))**

2021-12-27 Nr. NV-3386

Vilnius

Projekto rengėja – Teisingumo ministerija.

Projekto tikslas. Padidinti už antrinės teisinės pagalbos teikimą ir mediaciją mokamo užmokesčio bazinį dydį iki 20 Eur.

Dabartinė situacija. Šiuo metu už antrinės teisinės pagalbos teikimą ir mediaciją mokamo užmokesčio bazinis dydis yra 19 eur. (įsigaliojo 2021 m. lapkričio 1 d.).

2021 m. gruodžio 14 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas Nr. XIV-745, kuriuo Teisingumo ministerijai, kaip asignavimų valdytojai, 2022 metams papildomai skirta 408 tūkst. eur. advokatų, teikiančių antrinę teisinę pagalbą, užmokesčiui sumokėti.

Vyriausybės 2016 m. balandžio 13 d. nutarimu Nr. 364 „Dėl Už antrinės teisinės pagalbos teikimą, koordinavimą ir mediaciją mokamo užmokesčio dydžių ir mokėjimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas) nustatyta, kad Teisingumo ministerija kiekvienais metais **iki rugsėjo 1 d.**, atsižvelgdama į praėjusių metų vidutinę metinę infliaciją (skaičiuojant nacionalinį vartotojų kainų indeksą) ir kitų vidutinio darbo užmokesčio viešajame sektoriuje dydžiui ir kitimui poveikį turinčių veiksnių įtaką, peržiūri už antrinės teisinės pagalbos teikimą, koordinavimą ir mediaciją mokamo užmokesčio bazinį dydį ir pateikia Vyriausybei siūlymus dėl jo pakeitimo.

Projekto esmė. Siūloma:

- nuo 19 eur. iki 20 eur. padidinti už antrinės teisinės pagalbos teikimą ir mediaciją mokamo užmokesčio bazinį dydį (įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.);
- nustatyti, kad, jeigu dėl užmokesčio už suteiktą antrinę teisinę pagalbą ar mediaciją, pradėtas ir baigtas teikti pagal sprendimus dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo ar mediacijos vykdymo, priimtus iki šio nutarimo įsigaliojimo, kreipiamasi po šio nutarimo įsigaliojimo, apskaičiuojant užmokestį už suteiktą antrinę teisinę pagalbą ar mediaciją taikomas iki šio nutarimo įsigaliojimo nustatytas užmokesčio bazinis dydis;
- nustatyti, kad, jeigu antrinę teisinę pagalbą ar mediaciją, pradėtos teikti pagal sprendimus dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo ar mediacijos vykdymo, priimtus iki šio nutarimo įsigaliojimo, toliau teikiamos įsigaliojus šiam nutarimui, apskaičiuojant užmokestį už antrinę teisinę pagalbą ar mediaciją, suteiktą po šio nutarimo įsigaliojimo, taikomas šiuo nutarimu nustatytas užmokesčio bazinis dydis.

Teisingumo ministerija nurodo, kad tiksliai apskaičiuoti projekto įgyvendinimui galimai reikalingų valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimo funkcijai skirtų asignavimų pokytį nėra galimybės, tačiau Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos duomenimis, užmokesčio bazinio dydžio padidinimas iki 20 eur. lešų poreikį advokatų užmokesčiui išmokėti padidintų apie 397 tūkst. eur. per metus, o mediatorių užmokesčiui išmokėti – apie 30 tūkst. eur. per metus. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal valstybės garantuojamos teisinės pagalbos apimčių kitimo

tendencijas, pastebima apimčių mažėjimo dinamika, kuri suteikia galimybes didinti valandinį įkainį, siekiant geresnės paslaugų kokybės, tuo pačiu nedidinant bendro finansavimo poreikio.

Derinimas. Projektas buvo pateiktas derinti Finansų ministerijai, Lietuvos advokatūrai, Lietuvos mediatorių rūmams ir Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai. Tarnyba pastabų neturėjo, Lietuvos advokatūra projektui pritarė, Lietuvos mediatorių rūmai per nustatytą terminą pastabų nepateikė. Finansų ministerija pateikė nepritariančią išvadą, kadangi Nutarimu nustatyta, kad Teisingumo ministerija kiekvienais metais iki rugsėjo 1 d. peržiūri už antrinės teisinės pagalbos teikimą, koordinavimą ir mediaciją mokamo užmokesčio bazinį dydį ir pateikia Vyriausybei siūlymus dėl jo pakeitimo ir siūlo 2022 m. numatytus asignavimus Teisingumo ministerijai naudoti pagal planuotą paskirtį (antrinė teisinė pagalba „Sausio 13-osios“ byloje kasacinėje instancijoje ir gerinti nuolatinių advokatų darbo sąlygas, sumokėti už suteiktas paslaugas). Finansų ministerijos siūlymai įvertinti derinimo pažymoje.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatom. Projektas Vyriausybės programos nuostatų tiesiogiai neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021 m. gruodžio 23 d. išvadoje Nr. NV-3383 pateiktas pastabas ir projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje, prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Aušra Balčiūnaitytė